

Universitätsbibliothek Paderborn

Thesavrvs Sacrорvm Ritvvm, Sev Commentaria In Rvbricas Missalis Et Breviarii Romani

In quibus origo cuiusque Ritus, Causæ historicæ, vel mysticæ, ex maiorum ingenio, Theoria, Praxis, Obligatio, & exquisitus Vsus, additis opportunè Decretis omnibus S. Rituum Congregationis, quàm breuissimiè explicantur

Gavanti, Bartolommeo

Antverpiæ, 1646

De Vigilia. VII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40233

quisque intelligat, se Deo deditum vni Deo vacare debere. Appellabant antiqui Officium Feriale, trium Responsiorum Officium.

2 Feriarum genus duplex; maius alterum dicitur, eò quod de Feria maiori semper fit in Officio saltem commemoratio, nempe de Feria qualibet Aduentus, Quadragesimæ, Quatuor Temporum, & secunda Rogationum: quæ distinctio maiorum & minorum in recognitione Breuiarij Clementina inuenta est, occasione Tabellarum de occurrentia & concurrentia in fine Rubricarum editarum, ad faciliorem Tabellarum usum, Auctore huius Operis ipsas Tabellas reformante iussu Maiorum.

3 Occurrit autem per annum Officium feriale ferè quadragies, nisi occupentur dies à Festis mobilibus, seu Dominicis, vel diebus infra Octauas particularium Ecclesiarum, seu à sancta Maria in Sabbato, seu à Festis locorum proprijs. Vide ergo, an expediat minui adhuc hunc Feriarum numerum.

4 De feriali Officio, & partibus eius, agemus infra, cùm de singulis partibus Officij.

De Vigilia. C A P . V I I .

Quædam Vigiliae cum ieui-
nio celebrantur, & pleræ-
que; paucissimæ sine ieui-
nio, videlicet Vigilia Epiphaniæ &
Ascensionis Domini; de quarum ieui-
nio lex nulla est, ob lætitiam Natalis
Domini, & eiusdem Resurrectionis.
Quam ob causam, seu causas, neque
ieunatur pridie S. Ioannis Apostoli &
Euangelistæ, neque sanctorum Phi-
lippi & Iacobi, tempore Paschali, ex
Innoc. III. de Observ. ieunn. tit. 46.

cap. 2. Vigiliae cum ieui-
nio in Breuia-
rio Romano sunt quatuordecim.

2 Vigilia occurrens in Dominica transferitur in Sabbatum præcedens; exceptis Vigilijs Nativitatis Domini & Epiphaniæ, de quibus fit Officium eo die quo occurunt, Radulph. Pro-
pos. 19. Primo quidem ne ieunemus in Dominica, quod prohibetur Dif. 76.
cap. Vtinam. & in Const. Apost. lib. 5.

cap. 21. Deinde, vt cum ieui-
nio bona sit oratio & Officium ad præparatio-
nem Festi. Ieunium ab Hæbræis fieri
solitum pridie Sabbati, numquam in
Sabbato, testatur Moyses Ægyptius de
Temp. cap. de Sabbato, & cap. de Ieu-
nio. Vigiliae verò Nativitatis Offi-
cium, vti festuum, separatur eo casu à
ieunio quod fit in Sabbato; sicut etiam
Vigiliae Epiphaniæ Officium festuum
est, non feriale, & ieunio carerit.

3 Vigilia occurrens in Festo primæ classis in Officio nullum habet lo-
cum, neque etiam commemora-
tionem, ne solemnitas imminuatur: imò
expidiret, auctoritate Maiorum, eo ca-
su anticipari ieunium ante illud Fe-
stum primæ classis, eo modo quo te-
statur Nauar. in Man. cap. 21. nn. 11.
Leonem X. statuisse, vt eo anno, quo
Vigilia S. Ioannis Baptiste incidit in
Festum Corporis Christi, pridie eius-
dem Festi ieunetur, quarta scilicet Fe-
ria. Caietanus etiam docet in v. Ieu-
nium. cum Tabiena, & alijs, posse Epi-
scopum in Festo solemnii Patroni loci,
si in eo occurrat Vigilia, transferre ieu-
nium in pridianum diem. Alicubi ob
Festum S. Christinae Patronæ ieuna-
tur pridie eius Festi, ratione Vigiliae
S. Iacobi Apostoli. Officium autem
Vigiliae in his casibus non est antici-
pandum. separari namque possunt Of-
ficium Vigiliae & ieunium eiusdem.

D 2   quod

28 Comment. in Rubr. Breuiarij. Sect. III. Cap. VIII.

quod patet in Vigilia Nativitatis Domini, cùm occurrit in Dominica.

4 Vigilia occurrens in Ferijs maioribus omittitur in Officio, ita vt nec de ea commemoratione fiat: quia Feriæ maiores sunt Feriæ Domini, & Vigiliae sunt Feriæ seruorum Domini, quæ vti minores cedere debent, cùm de vtrisque non possit Officium fieri, neque pro commemoratione alterius legi Homilia congruenter post Homiliam alterius in Officio trium Lectiōnum; quæ eo casu sunt, vel de Scriptura ordinaria, vt in Aduentu; vel de Homilia, vt in Quadragesima.

5 Officio Vigiliae, quod totum erat de Feria, addidit Pius V. Homiliam in Euangelium quod in Missa legebatur, *Azor.lib.10.cap.16.quest.5.*

6 De partibus Officij Vigiliae dicimus infra, & terminatur ad Nonam.

De Octaua. C A P . ' V I I I .

I **C**H R I S T O Domino constitutæ sunt Octauæ quinque, Nativitatis, Epiphaniæ, Paschatis, Ascensionis, & Corporis Christi; Spiritui sancto, Pentecostes; beatae Virginis duæ, Nativitatis, & Assumptionis; Nativitati S. Ioannis Baptista, Martyrio SS. Apostolorum Petri & Pauli, Festo Omnitum Sanctorum, sanctis Stephano, Ioanni Euangeliæ, Innocentibus, & Laurentio, Dedicationi propriæ Ecclesiæ, Patrono principali loci, & Titulari, in eorum principali Festo. De quarum origine vide quæ scripsimus in *Præfatione ad Octauarium Romanum*, vbi & causas explicauimus Octauarum. De Patrono loci Microl. subobscure tradit *cap.43.* quare non excedunt numerum septendecim. Consueuerunt cum Octauis

solemniter celebrari Festa Sanctorum apud quasdam Ecclesias, Congregationes & Religiones, qua in Rubr. de Octauis num. 1. non abrogantur; sed post editum à Pio V. Breuiarij nulla potest induci Octaua ultra prædictas, sine Sedis Apostolicæ auctoritate. Ex quo qui addidit recentior, fieri Festum cum Octaua tum Canonizationis tum Beatificationis Sanctorum, aperte fallitur, si loquatur, præclusa licentia sanctæ Sedis Apostolicæ.

2 Inter has Octauas est differentia, quæ renocari potest ad quatuor gradus. In primo gradu sunt Octauæ Paschatis & Pentecostes, in quibus non fit de Festo aliquo, nec etiam de Patrone loci, Titulove, seu Dedicatione Ecclesiæ. In secundo gradu Octaua Epiphaniæ admittit tantum Festum de Patrone, vel Titulari Ecclesiæ, & Dedicationis propriæ Ecclesiæ; non tamen in die Octaua, in qua celebratur Baptismus Christi; & dicitur à Durand. lib. 6. cap. 17. Octaua suppletionis, quia eo die supplemus, quod in Festo Epiphaniæ recolimus minus aperte, id est Baptismum Christi, cui cedere debet Patroni Festum, vt serui Domino. In tertio gradu Octaua Corporis Christi admittit tantum Festa Duplicia, non tamen translata, vt decretum est in recognitione postrema Breuiarij; nisi translata sint altioris ordinis, vt de Festo S. Ioannis Baptista dicimus. Non admittit Semiduplicia, ex Decretō Ioannis XXII. quod habetur in Breuiarij. M. S. Biblioth. S. Isidori de Urbe. In quarto gradu Octauæ reliquæ Nativitatis Domini, Ascensionis, & aliorum Sanctorum admittunt quæcumque Festa, etiam Semiduplicia. Neque mireris, quod in Octaua Nativitatis